

یادداشت

پذیرفت؟ چه کسانی برای هموار ساختن راه باید وارد عرصه شوند؟ و چگونه باید کار را آغاز کرد؟
واقع امر این است که رشته ما از نداشتن انجمن خسارات فراوان دیده است و امتیازات فراوانی را از دست داده است. جایگاه انجمن‌های رشته ما در جوامع دیگر جایگاه بسیار والایی است. در برخی کشورها، این گونه انجمنها تا حد اجازه تأسیس یا تعطیل مدارس کتابداری نیز صاحب قدرت و اختیارند. انجمن‌ها دوشادوش کتابخانه‌های ملی کشور به سیاستگذاری، تأیید استانداردها، و حتی برگزاری کنگره‌های بین‌المللی می‌پردازند. چگونه است که در کشور ما این انجمن به سرانجام نمی‌رسد؟ آیا رشته ما در کشور به آن حد از بلوغ علمی و فنی نرسیده است که داعیه تشکیل انجمن داشته باشد؟ پیشینه این رشته در ایران چیز دیگری می‌گوید. عمر و تلاش و بازده رشته ما در قیاس با بسیاری کشورها از مرتبه بالایی برخوردار است. نیروی انسانی پرورش یافته در این رشته در اکثر کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی کشور حضوری فعال و تعیین کننده دارند. آثار قلمی آنان با بسیاری از آثاری

یکی از دوستان جوان و علاقه‌مند رشته ما در هر گردهمایی و سمیناری که در این حوزه تشکیل می‌شود، پیوسته این سؤال را از هیأت رئیسه نشست‌ها می‌پرسد - خواه مربوط به موضوع گردهمایی باشد تا نباشد - که "دلیل تشکیل نشدن انجمن کتابداران چیست؟ این جوان چندی پیش برای کاری نزد من آمد. چهره او چنان یادآور ترجیح بند "دلیل تشکیل نشدن انجمن" بود که بی‌اختیار از او پرسیدم "با انجمن چه کرده‌ای؟" در پاسخ گفت: "امید نیست به جمع میان ناکامان". با شگفتی منظورش را جو یا شدم. معلوم شد بالاخره از فرط استیصال نشسته است و با تقطیع حروف کلمه انجمن (ا ن ج م ن) مصرعی سروده است که آغاز کلمات آن، حروف "انجمن" است و ناامیدی خود را از تشکیل انجمن این گونه منعکس کرده است.

راستی هم چرا انجمن تشکیل نمی‌شود؟ این گره کور کجاست؟ آیا موانع درونی است یا بیرونی؟ اگر فی الواقع موانعی وجود دارد، این موانع چیست؟ آیا موانع رفع شدنی است یا باید به عنوان پدیده‌هایی محتوم و اجتناب‌ناپذیر آنها را

که به زبان انگلیسی در مجلات فرنگی درج می‌شود برابری می‌کند. نوآوری‌هایی که در حوزه‌های مختلف این رشته صورت گرفته مورد تأیید صاحب نظران جهانی است. همگام شدن سریع با نو یافته‌ها و نوآوری‌های فنی رشته برای ناظران بین‌المللی اعجاب‌انگیز است.

رابرت وج ورث، رئیس ایفلا، در شصت و یکمین کنگره عمومی ایفلا در ترکیه در سخنرانی افتتاحیه خود، وقتی سخن از رشد شبکه اینترنت در جهان به میان می‌آورد به ترتیب از آرژانتین، ایران، پرو، مصر، فیلیپین، روسیه، اسلونی، و اندونزی یاد می‌کند. یعنی در بیرون از امریکای شمالی، ایران را در مقام دوم قرار می‌دهد.

دانشجویان ایرانی این رشته که در خارج تحصیل می‌کنند، پروژه‌هایی را برای رساله خود بر می‌گزینند که به اذعان مسئولان مراکز آموزش عالی مربوط، ناظر بر کشف افقهای نوین است نه رد تکلیف درسی.

حال، با این همه مزیت و امتیاز، این سؤال به گونه‌ای جدی‌تر مطرح می‌شود که: راستی چرا انجمن کتابداران تشکیل

نمی‌شود؟ وجود انجمنی که وجهه علمی و فرهنگی آن در ماهیت فعالیت‌های آن نهفته است نه تنها آفت و زیانی ندارد بلکه باعث مباحث برای عرصه علم و دانش به طور خاص و سبب افتخار برای کل کشور است. به همین دلیل در واقع مسئولان فرهنگ مملکت باید از ما بپرسند که "چرا رشته شما انجمن ندارد؟" تعلل و تأخیر در تشکیل چنین انجمنی ممکن است خدای ناکرده این تعبیر را برای ناظران توجیه کند که مگر با اهل کتاب و کتابت تقاری است. برای زدودن چنین تصورات و تخیلاتی، باید نه تنها تشکیل انجمن کتابداران را جدی گرفت، بلکه می‌بایست در هموار کردن مسیر تحقق آن به طور همه جانبه کوشید.

شاید پیشگام شدن تعدادی جوان علاقه‌مند و تشکیل هیأت مؤسس و پیگیری انجام مراحل قانونی و حقوقی آن فتح بابی باشد برای تأسیس انجمن کتابداران و اطلاع‌رسانان ایران و جلوگیری از فراهم آمدن شرایطی که ناگزیر جوانان علاقه‌مند را به تقطیع حروف کلمه "انجمن" و سرودن شعر نومیدانه بکشاند.